

ВІД «НІМЕЦЬКОЇ АґАТИ КРІСТІ»

ЕКРАНІЗОВАНО

**РОМАН, ЩО ПРИНІС АВТОРЦІ
СВІТОВЕ ВИЗНАННЯ**

Ця лікарняна палата — її сповідальня. Вона так довго наважувалася на те, щоб розповісти свою історію. Її ім'я — Гелла. Вона аптекарка. У дитинстві її прозвали вбивцею. Мило, чи не так? Дівчина мріяла про серйозні стосунки та життя як у всіх. Але доля звела її з гульвісою Левіном. Чи кохав він її? Хтозна. Зраджував? Так. Бо єдине, що йому подобалося в ній, — пляшечка з отрутою, яку Гелла тримала в шафі. Пляшечка, що могла дати їм усе: власний будинок, дорогі автівки, розкішне життя. За яке заплатить хтось інший. Власним життям.

Важко буде тільки першого разу. А потім — усе як за рецептом. Без каяття, сумнівів та докорів сумління. Головне — не помилитися з дозуванням. Ти ж завжди була хорошою аптекаркою, Гелло? Ти ніколи не помилялася...

www.bookclub.ua

ISBN 978-617-12-6876-0

9 786171 268760

ІНГРІД НОЛЛЬ

АПТЕКАРКА

ІНГРІД
НОЛЛЬ

АПТЕКАРКА

INGRID NOLL

DIE APOTHEKERIN

Roman

ІНГРІД НОЛЛЬ

АПТЕКАРКА

Роман

ХАРКІВ **КЛУБ**
2019 СІМЕЙНОГО
ДОЗВІЛЯ

УДК 821.112.2
Н80

Жодну з частин цього видання
не можна копіювати або відтворювати в будь-якій формі
без письмового дозволу видавництва

Перекладено за виданням:
Noll I. Die Apothekerin : Roman / Ingrid Noll. — Zürich :
Diogenes, 2017. — 248 p.

Переклад з німецької *Святослава Зубченка*

Дизайнер обкладинки *Маріанна Пащук*

ISBN 978-617-12-6876-0
ISBN 978-3-257-26133-2 (нім.)

© Diogenes Verlag AG Zürich, 1994
© Depositphotos / EdZbarzhyvet-
sky, обкладинка, 2019
© Nemiro Ltd, видання україн-
ською мовою, 2019
© Книжковий Клуб «Клуб Сімей-
ного Дозвілля», переклад і ху-
дожне оформлення, 2019

Для Грегора

1

Окрім родинного девізу «Про гроші не говорять, ними володіють», а також невинуватої гордині, моя мама не успадкувала від свого роду жодних благ. Моєму батькові вона загалом була покірною — та за його відсутності могла вирости до розміру тиранозавра. Ми, діти, зрозуміли це тоді, коли тато без якихось очевидних причин відрікся від м'яса, став вегетаріанцем і намагався схилити до цього всю сім'ю. Щоправда, він із милосердя таки дозволяв нам, бо ми ж іще ростемо, трішки ліонської ковбаси, одне яйце щонеділі чи кілька крихітних фрикадельок у томатному соусі.

Коли всі інші господині о четвертій годині після обіду варили каву, наша товста, низенька мати влаштовувала для себе, для мене і для мого брата справжню м'ясну оргію. То був чи не єдиний випадок панібратства, у якому її можна було б звинуватити і від якого ми отримували страшенне задоволення.

Неначе приховуючи сліди вбивства, ми повинні були знищити всі м'ясні залишки до того часу, як додому повертався тато. Жодна кісточка, жодна шкварочка, жоден хрящик, так само як і жоден запах чи брудна тарілка не мали б залишитися свідком нашого

таємного злодіяння. Ми чистили зуби, виносили сміття й повертали кухні стан невинності за допомогою лимонного спрею.

А втім, якщо чесно, то я була більше татковою доцею і страждала від того, що зраджувала його з м'ясом. Якби його навернення не відбулося за рік до найбільшої травми мого дитинства, то я б точно звинувачувала у цьому себе.

Мій тато теж любляв вислови, що стосувалися грошей. Ми рано дізналися, що вони не пахнуть, не лежать посеред вулиці, що гроші керують світом, хоча за них і не купиш щастя. Та найчастіше він бурмотів: «Гроші — не тема для дискусій». Ця фраза в нього була на всі випадки життя: коли мій одинадцятирічний брат захотів навчитися гри на піаніно, то без жодних вагань тато купив концертний рояль, який ще й досі займає половину вітальні моїх батьків, хоча по його клавішах стукали всього вісім місяців. У той же час тато наполягав на тому, щоб транспортири, фломастери, шпильки для волосся чи кросівки я купувала за свої кишенькові гроші. Навіть мама не знала, скільки заробляв її чоловік, але припускала, що він заробляв добре. Оскільки гроші не були в нас темою для розмов, то їй доводилося час від часу повідомляти про свої потреби зашифрованими натяками. І знову ж таки — на мій шкільний випускний тато подарував мені маленьке авто, яке насправді хотів мій брат.

Я дуже рано збагнула, що батьківську любов можна купити шкільними результатами. Батьки пишалися моїми добрими оцінками, моєю старанністю та першими успіхами як господині.

З того часу збереглися знімки, де я працюю в саду: на голові солом'яний бриль, у руках — лійка. Фотографував мене батько й на кухні, коли я, одягнена у великий картатий фартушок кухарки, обережно прикрашала різні тістечка з пісочного тіста зубною пастою, і нарешті *last but not least*¹ — коли вдавала медсестру. Усі ляльки та ведмедики викладені на моєму дитячому ліжечку, на їхніх зламаних кінцівках величезні пов'язки з туалетного паперу. У декого з них — кір, нанесений червоною крейдою на лялькове обличчя. Я пригадую навіть, як одного разу цей синдром медичної сестри став причиною суперечки між батьками: йшлося про моє пристрасне дихання рот до рота з метою оживити давно померлого крота.

Тоді я переконала себе, що є улюбленицею в сім'ї: старанна, мила дівчинка, яка слухняно носила хустки на голові. Коли я пішла до школи, то теж виправдала очікування всіх: зацікавлена школярка, яка пізніше досягала блискучих результатів насамперед у природничих науках. Уже в десять років я збирала рослини, відтискала пресом і долучала до свого гербарію, який зберегла до сьогодні. Усе на мені та довкола мене мусило завжди бути чистим та покладаним. Моя кімната слугувала зразком чистоти, подруг для ігор я добирала за власною подобою, моя ферма дошових хробаків у підвалі була гігієнічно відмежована від яблук, які там тоді зберігали.

У старших класах моя поведінка, спрямована на досягнення найвищого балу, аж ніяк не сприяла прихиль-

¹ Останнє, але не менш важливе (англ.). (Тут і далі примітки перекладача.)

ності однокласників. Мою звичку ретельно підкреслювати важливі речення в підручниках під лінійку жовтим фломастером висміювали: говорили, що то жовтизна від зубріння. Я даремно намагалася завести подруг. Постійна похвала учителів лише погіршувала моє становище.

Це сталося, коли мені виповнилося дванадцять. Під час короткої перерви вчителька вийшла з класу, а я поспішила до туалету, який відвідувала надто часто через свою нервозність. Коли вже збиралася повернутися до класу, двері не відчинялися. Добрий десяток дітей підпирав їх з того боку. Можна було чути, як вони перешіптувалися й намагалися стримати хихотіння. Власне кажучи, я не так швидко панікувала, але того похмурого січневого дня ще зранку мала сумний настрій, тож коли це сталося, більше не могла стримати сліз. Я з розгону штовхнула пофарбовані в сірий колір, подряпані дерев'яні двері, які відділяли мене від усіх інших. Урок мав би розпочатися за кілька хвилин, тож мені просто можна було дочекатися дзвінка, а побачивши вчительку, діти повернулися б на свої місця з невинними обличчями. Але я тоді сприйняла ту ситуацію та свій натиск надто серйозно.

Двері подалися, ніби їх ніхто й не підпирав, і я вилетіла через поріг, немов гарматне ядро. Я ще встигла відчути, як латунна ручка з силою вдарила мою руку, а тоді я гепнулася на підлогу, встелену зеленим лінолеумом. Майже одночасно з цим зайшла вчителька. Мої вороги вихором метнулися на свої місця.

Звісно ж, мене розпитували. Я не розповіла нічого, адже зради мені б ніхто не пробачив. Незабаром у класі знову запанував спокій, але тут виявилось, що немає

одного хлопця. «Акселю стало погано», — запевнила вчительку моя сусідка по парті. Та послала іншого учня, щоб той з'ясував, що сталося, але він повернувся ні з чим. Зрештою вчителька сама вийшла в коридор, заглянула навіть до чоловічого туалету, сумлінно виконуючи свій обов'язок нагляду за дітьми. Нарешті хтось із нас висунув припущення, що Аксель, мабуть, побіг додому, боячись, що я звинувачу його. Оскільки він завжди знаходив причину, щоб прогуляти школу, така версія видавалася правдоподібною.

Акселя знайшли через чотири години. Як показав розтин, я з усієї сили увігнала дверну ручку йому в череп. На власне нещастя, він саме зазірав у замкову шпарину, коли всі інші відійшли від дверей. Аксель утік до підсобки, де зберігали географічні карти, напевно через страх бути покараним та приголомшення від сильного болю в голові. Причина смерті — широкий крововилив у мозок.

Поліція розпочала слідство, про яке я вже нічого не пам'ятаю. Коли на парті в мене з'явилися перші більшою чи меншою мірою анонімні записки, мої батьки перевели мене до іншої школи. На клаптиках паперу в голубу лінійку було написано «вбивця».

Тато часом дивився на мене довгим поглядом, зі слезами й безмежною втомою в очах.

Мене забрали зі школи й перевели до гімназії для дівчат, якою завідували монахині ордену сестер-урсулинок. Тож я поводитися відповідно — чемно й виховано. Просто не привертати до себе зайвої уваги — такий був мій девіз. Щодо всього іншого, то до мене ніхто не проявляв ворожості: смерть Акселя тут не обговорювали,

адже моя нова школа містилася у зовсім іншому районі. Я мала імідж дещо нуднуватої зразкової учениці, і мене це цілком влаштовувало. Змінилося все лише з настанням мого шістнадцятиріччя і зростанням у мені незрозумілого потягу до осіб протилежної статі.

Спогади про це мордують мене зараз, коли лежу тут і не можу рухатися. Це триває і вдень, і вночі.

У цій лікарні мало тиші, адже тут навіть пакет першокласного обслуговування передбачає перебування в палаті на дві особи. Я не можу читати тут щось путнє. Постійне відволікання медичним персоналом, безперервне вимірювання температури тіла, ковтання пігулок, відсутність інших чуттєвих задовольень, очікування поганої їжі, більшою чи меншою мірою мимовільне підслуховування чужих відвідувачів — усе це затягує дні в один вузький корсет. Ми рано гасимо світло. Я, немов та Шахерезада, постійно розповідаю пікантні подробиці свого життя; натомість у моєї сусідки по палаті, пані Гірте, за плечима немає жодних інтимних моментів, якими б вона могла поділитися. Від старої діви нема чого очікувати ані якогось жвавого любовного життя, ані справжнього скандалу. Вона перебуває у Гейдельберзькій лікарні, бо їй видалили матку. То просто міома, стверджує вона, безневинний згусточок, який, однак, спричиняє проблеми. Я ж думаю, що у жінки рак.

Добре, що Павел приніс мені фотоальбоми. Тепер часто їх переглядаю, адже це непогана альтернатива читанню. При нагоді демонструю окремі фотографії своїй сусідці. У свої п'ятдесят вісім років з таким голубуватим відтінком волосся вона є разуючою протилежністю мені. Її

відвідує лише якась іще старіша жінка, що здебільшого розповідає тільки про свого собаку та власний досвід у лікарнях. Коли біля мого ліжка сидить Павел, то пані Гірте розглядає його з неабиякою цікавістю; під час наших розмов півголосом вона вдає, ніби спить, хоч я впевнена, що вона так само підслуховує моїх відвідувачів, як і я підслуховую її.

Моя сусідка тим часом уже знає про тавро вбивці, яке закріпилося за мною ще в дванадцять років. Вона вислухала всю цю історію з неприхованим інтересом.

Можливо, я розповідаю цій незнайомці про своє життя, бо це для мене своєрідна терапія, яка, на відміну від якогось відомого дивана у психотерапевта, абсолютно безкоштовна. Хай там як, але я справді помітила, що мені кращає, коли у півсутінках нашої палати я ділюся, немов зі сповідальницею, подіями свого життя.

Я б залюбки перейшла з нею на «ти», але оскільки молодша за неї, то ініціатива в її руках. Щоб якось розпочати, я запропонувала їй називати мене просто Гелла. Вона одразу ж відкинула цю пропозицію. А чого ще можна очікувати від жінки, яка навіть до своєї так званої подруги звертається «пані Рьомер».

«Якби вам було сімнадцять, пані Морман, то я б могла собі дозволити таке звертання...»

Я злісно відрізала: «Так чи інакше, але ви могли б бути мені матір'ю».

І тут я влучила в болюче місце: за скельцями окулярів аж зблиснуло. А втім, ми добре ладнаємо. Я вважаю дивним, що ця жінка оплакує втрату матки, зносячи при цьому увесь біль стійко, мов солдат. Зрештою, вирізаний орган у її віці так само непотрібний, як, скажімо, вузли щитоподібної залози.

Іноді, поки вона в туалеті, я вивчаю її позитки в шухляді тумбочки та в шафі: зі страхового медичного поліса можна довідатися дату її народження, сімейний стан (незаміжня) та ім'я (Роземарі), але якихось особистих листів там немає, так само як і фотографій. З її слів, прикраси та гроші вона передала до сейфа. Це дуже легко-важно — залишати в палаті без нагляду речі, які мають велику цінність. Бідною її точно не назвеш, інакше вона б не дозволила собі сплатити додаткові кошти за лікування першого класу. Так само і її парфуми, нічні сорочки та халат були дорогими і дуже ретельно підібраними.

Недавно я розповіла, як вела подвійне життя, будучи ще зовсім юною. Я не могла бачити у темряві її обличчя, але була впевнена, що воно в неї у ту мить перекошене.

Я любила чоловіків, справи яких були ще гірші, ніж у мене. Хоча вчительки та однокласниці нічого не знали про мої непристойні пригоди, але мою сім'ю вони шокували. Мабуть, саме в той час я розбила серце своєму татові. Його безневинне біляве дитя волочилося з пройдисвітами та покидьками, очі б його їх не бачили. І на превелике нещастя, усе це не минулося разом з пубертатним періодом. Так, як колись я викручувала лялькам ноги, щоб потім їх ремонтувати, так пізніше вишукувала хворі чоловічі душі, щоб їх зцілити. Відчуття того, що я достатньо сильна, аби розв'язувати проблеми інших, допомогло мені впоратися з моїми власними.

На дитячих фотографіях у мене тямуще, ба навіть хитре обличчя. Мої карі очі усе детально фіксують. Я намагаюся їх прочитати — чи промовляла вже тоді

у них та потреба здобувати собі любов опікою та лелінням? Ця справді жіноча потреба, яка зазвичай стосується маленьких дітей, але проявляється також у роботі в саду, приготуванні їжі та догляді, знаходила мені жертву насамперед серед чоловіків. Моїм батькам треба було в той час дозволяти мені приглядати за дітьми чи купити мені коника, натомість вони ставили в рамку табелі з моїми оцінками.

Спочатку я не усвідомлювала, що мене, наче магнітом, притягували аутсайтери, хворі та невротики. Ще у школі в мене був залежний від героїну хлопець, який потребував мого порятунку. У ті часи я кілограмами їла шоколад, цілі ночі розмовляла зі своїм плаксивим коханнечком і крала в батьків гроші, сигарети й алкоголь. Якби його не запроторили до в'язниці, я б і сьогодні працювала над звільненням його від залежності. Адже тоді була вірна, мов те золото.

Наступним був безробітний моряк. Звісно ж, у моїй колекції знайшлося місце й для чоловіка з депресією, хронічного хворого, врятованого самогубця та звільненого ув'язненого з татуванням шуліки на грудях.

Робота аптекаркою теж збагатила мою колекцію: всупереч усім приписам, я відкрила чоловікові, якого роздирав біль і який потребував посеред ночі ліків, не віконечко для рецептів, а двері.

Щоб раз і назавжди з'ясувати свою роль у цих трагедіях, я знову і знову починала лікування, але тоді вкотре припиняла. Зцілення моїх підопічних забирало весь мій час. При цьому мені й без терапевтів було цілком зрозуміло, що мене, зовні саму чемність, притягувало насамперед усе, що в суспільстві викликало осуд.

Я боялася цього провалля всередині себе; я навіть бачила сни, що хтось із моїх коханих мене вбив і я лежу мертва, так ніколи й не народивши дитину. Тоді я прокидалася з відчуттям порожнечі, адже життя без материнства видавалося мені змарнованим. Попри увесь розум та ділові якості, якими я наділена, я завжди знала, що моя життєтворча частина така сама важлива. Принаймні раз у житті я хотіла дізнатися, як це — брати участь у творінні й народженні. Тим часом пісок у пісочному годиннику збігав. Дитина означала для мене дуже багато: маленьке створіння, яке можна сформувати за власними уявленнями, з яким можна братися за те, чого хочеш, якого можна обдаровувати чи захищати за покликом серця. Я хотіла, щоб дитина стала частинкою всього, що було важливим у моєму житті. Вона не мала б відчувати в чомусь нестачі — ані в любові, ані в шпильках до волосся. Я хотіла забезпечити її зразковим батьком із шанованою професією та сталим прибутком, який би походив з порядної родини та мав яскравий розум. Мої тогочасні супутники геть не годилися для цієї мети.

Пані Гірте хроніла.

2

Однієї неділі мене відвідала Доріт, подруга юності. Вона має змогу приходити тільки тоді, коли Геро приглядає за дітьми. У розпал наших тервенів зайшов лікар. Доріт для годиться вийшла в коридор. Звичайні стандартні запитання: «Усе гаразд? Є проблеми з розширенням вен? Болять шви?»

— Коли мені можна буде додому? — запитує пані Гірте.

Черговий лікар неохоче приймає такі рішення, вона мала б це знати. Кинувши погляд на пляшку з сечею, він іронічно відповідає:

— Невже ви хочете, щоб вас виписали з лікарні з постійним катетером?

Коли опісля Доріт знову сиділа біля мене, я розповіла їй, що ми терпіти не можемо доктора Кайзера, на відміну від доктора Йоганнсена, головного лікаря — дивним чином, але і пані Гірте кивнула на підтримку моїх слів.

— Але він дивиться в очі довше ніж дві секунди, — розповідала я Доріт, — а ти сама знаєш, як легко в такій ситуації закохатися.

Подруга засміялася, а тоді чи то нахабно, чи то навпаки по-дружньому втягла до розмови й пані Гірте.

— Гелла має рацію, чи не так?

Моя зачухла сусідка щось пробурмотіла, тоді дістала газету «Вельт ам Зоннтаг» і взялася за читання розділу новин про економіку.

Про свою сім'ю можна розповідати днями чи, як у нашому випадку, годинами, але більшість жінок воліють краще слухати історії про чоловіків. Я виходжу з того, що пані Гірте залишилося вже не так довго бути на цьому світі, тож вона не зможе десь про це проговоритися. Тому я вирішила подарувати їй ще кілька бентежних, безсонних годинок. Здебільшого вона ніяк не коментує мої розповіді, але якось із її уст злетіло:

— Та ви божевільна.

Це мене розважало; я б залюбки трішки провокувала цю стару каргу. Отож з усіма деталями я розпочала розповідь про Левіна.

Коли ми почали зустрічатися, я вірила, що прийшов кінець фази, коли я була рятівницею чоловічих душ. То був цілком нормальний хлопець, хоч і молодший за мене на кілька років і ще досі навчався, але за всіма ознаками відповідав суспільним нормам. Десь у глибині душі я думала про весілля, про дітей, але ніколи не висловлювала своїх думок уголос. Молодому чоловікові треба дати час.

Справи Левіна не завжди йшли добре, але натомість він не брався одразу ж за злочинне ремесло чи починав колотися, пиячити або навідуватися до повій. Він дуже страждав від того, що його мати майже одразу після раптової смерті батька переїхала з новим чоловіком до Відня. Недалеко від Гейдельберга, якихось півгодини

від нас, мешкав живучий дід, у якого завжди був поганий настрій. Свого внука він використовував радше як слугу, коли треба було порізати м'ясо чи кудись відвезти діда машиною.

Я познайомилася з Левіном, підшукуючи собі вживане авто.

Для мене цінність автомобіля десь така ж, як і пральної машини. Окрім ціни та пробігу, мене цікавить лише колір — він має бути стриманим.

Коли я ходила подвір'ям автодилера, довкола машин крутився довгий, мов жердина, молодик і читав інформацію, яка була видрукувана на картонних табличках і поставлена на панель за лобовим склом. Я не розглядала цього юнака, натомість шукала продавця, бо потребувала консультації.

— Оцей так собі нічого, — промовив молодик і вказав на кабриолет.

Я похитала головою.

— Ви вже колись їздили у відкритому авто? — запитав він. — Чи відчували, як вітер віє довкола вашого красивого носика?

Я перелякано глянула на нього.

— Скільки вам запропонували за ваше старе авто? — запитав він.

— Дві тисячі, — відповіла я й одразу ж розсердилася сама на себе.

Коли ми разом зайшли до автомобільного салону, я довірила всю справу йому. На жаль, я соромлюся торгуватися. Левін же навпаки — махлював, немов продавець коней. Я була зворушена результатом, хоча, якщо чесно, не хотіла такого несерйозного автомобіля.

Проти власної волі за якусь мить я таки сиділа під час пробної поїздки на місці поруч із водієм. Левін був за кермом, а продавець із заднього сидіння горланив мені у вухо переваги цього авто.

— Чому ви коротко підстригаєте свої білі локони? — запитав Левін. — Це ж, мабуть, так прекрасно, коли вони розвіваються...

— Самі собі купіть кабриолет, якщо він вам аж так подобається. І розпускайте своє власне біле волосся за вітром...

— Для нас, студентів, це недосяжна мрія.

То он як пояснити ту вбогу куртку-бомбер, придбану на секонд-хенді. Бідолаха.

Через дві години занадто червоний кабриолет стояв перед вікнами моєї квартири, а я підписала договір про купівлю автомобіля на виплат.

Протягом наступних днів мене не покидала підозра, що Левін — таємний співробітник автосалону, адже при купівлі коней теж у хід ідуть усі методи. Але я помилилася.

Недільного ранку довготелесий зайшов по мене.

— У таку чудову погоду... — розпочав було він.

Я пояснила, що пишу дисертацію і саме тому працюю в аптеці лише на пів робочого дня, ну, і вихідні мені, власне, потрібні для того, щоб сидіти за написанням роботи. Треба ж колись її нарешті закінчити.

Левін сидів за кермом. Він подарував мені сонячні окуляри, модель з барахолки. У них я була схожа на зірку шістдесятих. Про мене, звісно ж, можна сказати, що я маю добре серце і що дуже товариська, але компліменти про свою зовнішність сприймаю вкрай обережно.

Як згодом виявилося, Левін не був ніяким авантюристом. Він був наділений позитивною рисою — дивуватися всьому, немов дитина.

— Такого красивого саду я ще в житті не бачив! — зізнався він, коли після нашого повернення оглядав квартиру.

При цьому мій балкон не відрізнявся від тисячі інших, яких приклеїли до двокімнатних квартир у новобудові. Щоправда, я таки справді люблю квіти: у ящичках вилися жовті, червоні та помаранчеві красолі, у горщиках цвіли троянди, герані й навіть лілії, металеве поруччя граційно обвивав рожевий та білий горошок.

Щоб затримати його біля себе на довший час, я взялася пришивати йому напіввідірваний гудзик.

Він міг би це зробити й сам, мовляв, невмілість — погана ознака зубного лікаря.

Я здивовано запитала, чому він вирішив вивчати стоматологію, адже вона взагалі йому не підходила.

— З тієї ж причини, з якої ви стали фармацевтом, — відповів Левін. — Щоб заробляти багато грошей.

Я уважно на нього глянула. Невже він справді так про мене думав?

Під час нашої наступної поїздки ми перейшли на «ти», але до ніжності так і не дійшло. Під час його третіх відвідин він тримав на руках молоденьку кицьку й радісно мені її передав. Мушу визнати, що для мене немає нічого привабливішого за котиків. Мені вже не раз пропонували кошенят, але я постійно відмовлялася через боязнь відповідальності. Мене днями не було вдома, у мене часто були нічні зміни в аптеці — або ж

я хотіла кудись поїхати — що робити зі звірятком у такому разі? Левін пропустив мої сумніви повз вуха.

— Це кіт. Як його назвати?

— Котик Мурчик, — відповіла я й подумала про кицьку свого дідуся, яку так любила, коли була маленька.

— Мені не подобається, — зауважив Левін. — Назвемо його Тамерлан.

Тож тепер у мене був кабріолет і кіт. Ні одного, ні другого я не шукала. А за якийсь час у мене ще й з'явився молодий чоловік у ліжку.

Знову і знову я себе запитую, чи Левіна цікавила лише їзда в кабріолеті. Авто відіграло у наших стосунках певну еротичну роль, принаймні для нього. Для мене ж він був першим хлопцем, біля якого я знову сміялася і відчула себе молодою. Звісно ж, я не запитувала, чи у Левіна було вже багато жінок, але мені видавалося це малоїмовірним. Хоча ми й спали одне з одним з певною регулярністю, але значно більше часу він інвестував у наші розмови. Здебільшого це я була ініціаторкою годинки ніжності, хоча правильніше було б таки говорити про сім-вісім хвилин.

Іноді ми їздили до Франкфурта, щоб там сходити в кіно. Я не вважала таку витівку вигідною, адже той самий фільм ішов і в наших кінотеатрах у Гейдельберзі. Але було приємно переміщатися місцевістю з чоловіком у такому ейфорійному настрої.

Сказати правду, то була гарна пора. Я поклялася собі, що не буду ані годувати Левіна, ані поїти, ані заколисувати, ані прасувати його сорочки чи навіть більше — друкувати для нього на комп'ютері. А втім, він таки порався біля мого авто, вмонтував туди дві колонки

й майже нову автомагнітолу, коли йшов додому, то прихоплював із собою сміття або ж приносив котові залишки риби зі свого улюбленого кафе «Нордзее», де їдять навстоячки. Тож я не могла бути аж настільки безсердечною і не смажити худющому хлопчині стейк із цибулею: в університетській їдальні рідко коли було нормальне м'ясо. Проявляючи турботу, я мила ванну та купувала шкарпетки й спідню білизну, щоб після своїх трав'яних ванн він завжди мав під боком чистий одяг.

Над власною дисертацією я фактично не працювала. Левін мене від цього відмовляв, адже вважав титул доктора для аптекарки непотрібним. Я намагалася йому донести, що в аптеці я більшою чи меншою мірою працювала продавчиною (зі знанням комп'ютера), натомість здобувши кваліфікацію, мала б можливість обійняти посаду в фармакологічній промисловості або ж займатися дослідженнями.

— Де заробляють найбільше? — запитував він.

— Мабуть, в індустрії. Ну і, звісно ж, у власній аптеці. Та найбільше задоволення я отримувала від науково-дослідної діяльності, особливо у токсикологічному секторі.

З тактичних міркувань я замовчала те, чим би найбільше хотіла займатися насправді.

Кожні три тижні мені випадало нічне чергування; Левін у такі ночі залюбки мене провідував і просив, щоб я йому пояснювала, чим саме займаюся.

— Насправді це не так уже й цікаво, — сказала я. — В аптеці мого дідуся за вказівкою лікаря змішували багато різних складників, натомість тут я можу виконувати такі доручення хіба що від кількох дерматологів.

Це дивно, але з дідусевого фонду мені у спадок перейшли лише кілька пляшечок та ступок, саму ж аптеку продали. Левін хотів побачити успадковані мною предмети; я досі злюся на те, що мені не дісталася по смерті діда його колекція тростин для ходіння. У його часи чоловіки ще не носили портфелів чи валіз, тож руки були вільні для тростини та парасольки. Сьогодні колекціонери полюють за цінними старовинними тростинами, натомість колись мій дідусь, мабуть, віддав їх своїм клієнтам за безцінь. У нього була лікарська тростина з обвитою довкола змією, витесаною зі слонової кістки, тростина для походу в оперний театр із трояндового дерева та емалі, тростини з ебенового дерева та з рогу з ручками зі срібла, бронзи, черепахи та перламутру. Я досі пам'ятаю тримачі у подібні голови дракона чи лева, які страшенно притягували мене малу, пам'ятаю і шпагу, яка ховалася в тростину, і навіть тростину-меч. Мій тато все продав.

Я зняла з полицки для капелюхів в одещній шафі красиві коричневі скляні пляшечки з підписаними від руки етикетками.

— Подаруй мені одну, — благав він. — Я переллю туди свій лосьйон для гоління.

Ну, звісно ж, він вибрав мою найулюбленішу пляшечку, найменшу й найделікатнішу. На вищівій етикетці фіолетовим чорнилом було написано «POISON». У Левіна прокинувся інтерес. Він рвучко витягнув гранований корок й висипав вміст пляшечки на шовкову подушку дивана. Звідти випали крихітні трубочки діаметром з грубу голку та довжиною від двох до чотирьох сантиметрів. Левін зачитав уголос: «Apomorphine

Hydrochlor., Special Formula No. 5557, Physostigmine Salicyl.gr. 1/600, Poisons List Great Britain, Schedule 1» і так далі. Він зацікавлено глянув на мене.

— Це що, отрута?

— Ну звісно ж, — відповіла я. — Нічого незвичного для аптекаря.

Левін обережно відкрив одну з цих мініатюрних колбочок, витягнув вату та дістав таблетку. Навіть я здивувалася крихітним розмірам тої пігулки, вона була менша за мою зіницю.

Його завжди цікавив той факт, розповів Левін, що в тоталітарних державах політики високого рангу чи носії таємниць носили капсулу з отрутою в порожнині зуба, щоб у разі потреби самогубство врятувало їх від тортур.

— Але я ніколи й подумати не міг, що отрута така красива на вигляд...

Я забрала в нього колбочку, промила флакон киплячим мильним розчином та віддала йому.

Пізніше винуватила себе в тому, що роками зберігала в шафі для одягу такі небезпечні матеріали. У мене ж колись уже ночував кандидат у самогубці. Добре, що ті часи давно позаду. Я спробувала відшукати новий сховок для отрути: висипала в смітник листя лаванди з ароматного мішечка, натомість засунула туди колбочку й закріпила ту малесеньку тару англійською шпилькою на внутрішньому боці довгої шерстяної спідниці, яку одягала рідко.

Моя університетська подруга Доріт постійно завантажена справами, адже у неї двоє малих дітей. На жаль, ми бачимося лише зрідка, тоді, коли їй знову потрібен валіум. У такі миті вона користується нагодою й ріже

правду в очі. Ми сиділи в кафе «Шфгойтле», і я вислуховувала знову і знову: я не повинна закопуватися в роботу, бо інакше ніколи не матиму чоловіка і сім'ю.

— Послухай, Доріт, та я взагалі вже забула про свою роботу; у мене зараз новий хлопець...

— Справді? Сподіваюся, це не черговий невдаха!

Я пообіцяла їх познайомити.

Левіну було двадцять сім, але здавався він, на жаль, значно молодшим. У нього все ще була незграбна фігура абітурієнта, апетит чотирнадцятирічного, а захоплення першокласника. Він мав добрий вигляд, але, гадала я, не такий, щоб на нього кидалася кожна жінка, адже його рожевувате дитяче обличчя, для якого той ніс видавався завеликим, було дещо перекошеним. До його парубоцької вдачі не дуже пасувало усвідомлене ставлення до навчання й амбітні наміри якомога швидше здобути диплом.

Як і варто було очікувати, Доріт залишилася незадоволеною.

— Певне покращення таки є, мушу визнати, — сказала вона, — але одружитися з тобою він не захоче. Зрештою, *твій* життєвий досвід тобі мав би й сам про це говорити.

— І чого б це він не хотів?

— Боже, та ж ми добре знаємо: він шукає матусю, яка приноситиме йому з аптеки льодяники від кашлю й позичатиме машину. Якогось дня, коли ти їхатимеш з роботи додому втомлена, побачиш його на лавочці на березі Неккару за ручку з якоюсь двадцятирічною.

Доріт хотіла якнайкраще, підстав їй не вірити було не так уже й багато, адже й у моїй уяві час від часу виникали такі страшні картини. Але хто виставить за двері

коханого чоловіка тільки через якісь міркування? Окрім того, наша різниця у віці не була вже аж такою разючою: станом на сьогодні — це вісім років, і це тоді, коли багато жінок виходять заміж за молодших за себе на двадцять років. У всякому разі, я здавалася молодшою, ніж мені було насправді. Доріт навіть стверджувала, що я належу до тих блондинок, які в п'ятдесят п'ять мають вигляд, як у двадцять п'ять. Пророцтво, яке, однак, іще треба довести. (Як добре, що останні два роки я носила контактні лінзи й Левін не бачив мене у моїх товстезних окулярах.) Опріч того, було й інше, що нас розділяло, але я не могла точно це назвати. Його пристрась до автомобілів я не сприймала надто серйозно, але ота легковажність мене неприємно відштовхувала. І оте його дитяче захоплення теж ніяк не минало, до того ж воно поширювалося, як правило, лише на якісь зовнішні речі.

І навпаки — коли я поїхала з Левіном однієї сонячної неділі до Ельзасу на морозиво, то життя тоді мені видавалося справді чудесним.

Якось по обіді, коли ми сиділи на дивані й смакували вишневим пирогом, який самі ж і спекли, до нас завітала Доріт зі своїми дітьми — очевидно, щоб провести експертизу нашої ідилії. Діти одразу ж почали чубитися, хто з них перший гладитиме kota.

— Я ще ніколи не бачив таких милих діток, — промовив Левін, хоча Франц якраз вирвав своїй сестрі жмут волосся, а Тамерлан, шукаючи порятунку, засичав і вистрибнув на шафу.

Доріт ніколи не відзначалася особливою скромністю. Не відчуваючи жодних незручностей, вона запитала мого хлопця майже співучим голоском:

— Скільки дітей ти б хотів мати?

Я так почервоніла, що розвернулася до кота. Я просто не могла дивитися на Левіна.

Той же цілком спокійно відповів:

— Мабуть, двох.

Я б, звісно ж, могла його зараз обійняти й поцілувати, але хто сказав, що саме мене він розглядав як матір цих двох дітей?

Коли Левін відносив на кухню чайничок із кавою, Доріт мені підморгнула, а я показала їй знак, що зараз її вдушу.

І все ж я розповіла їй — адже рано чи пізно все одно довелось б про це говорити — що мені незабаром доведеться працювати в аптеці на повну ставку, бо моя колега йде у декрет, а також що я закинула написання власної дисертації. Єдине, про що я не обмовилася жодним словом, так це те, що почала набирати на комп'ютері дисертацію Левіна. Саме цього не мало бути, але він мене якось попросив, щоб я пояснила йому дещо у себе на комп'ютері. І як виявилось, м'яко кажучи, він узагалі не розуміється на комп'ютерах. Левін, умілець на всі руки, на комп'ютері вмів лише грати в дитячі ігри.

Хай там що, але мушу визнати, що таки була щасливою. Хоча ця тематика була мені чужа, уся його робота видалася легшою за мою. Я гортала книжки й дізнавалася про абсолютно нові аспекти людської щелепи. Навіть сьогодні я б могла виступити з невеличкою доповіддю на тему «Матеріали для силіконових відбитків та їхнє застосування у сфері стоматології».

Найімовірніше, вегетаріанство батька зробило з мене затятую любительку м'яса, хоча я знаю, що забагато

м'яса шкодить здоров'ю. Сто грамів на одну особу — більше й не купую; щоправда, для молодого голодного чоловіка я таки іноді відступала від правил. Коли ж ми разом з'їдали гігантський стейк ті-боун, то одразу ж веселішали.

Одного дня Левін приніс мені ніж для нарізання м'яса та сервірувальну виделку — це було фамільне срібло з вигравіюваною монограмою. Зворушена, я розглядала майстерні орнаменти з грецьким сплетінням, петлясті ініціали та дрібні сліди буднів, які залишилися на лезі після трьох поколінь.

— Вони прекрасні, — промовила я. — Важко повірити, що твій дідусь із ними таки розлучився.

— Усе не зовсім так, — сказав Левін і почав гострити ножа мусатом. Дідусь, мовляв, більше не потребує таких речей, адже у нього зубний протез, який зроблено так-сяк — через його власну скупість — а м'ясні страви йому доводиться розварювати, поки ті не стають м'якими, мов масло.

— Я не можу на таке пристати, — відказала я голосом, сповненим рішучості. — Мені мало радості з украдених речей. Віднеси все назад.

Левін лише посміявся з моїх слів: мовляв, срібло все одно дістанеться йому в спадок, тож чи варто чекати, поки такі красиві речі псуватимуться на очах?

Я здалася, сприйняла всю цю історію за запізнілу хлопчачу витівку і дуже швидко звикла до приборів, яких із часом ставало все більше.

Доріт висміювала мене, коли я читала їй лекції про нікчемність усіх матеріальних цінностей: моя подруга неприкрито визнавала, що полюбляє купувати дорогі

речі. Вона звинувачувала мене в нещирості. Хоча краще назвати це применшенням: я ненавиджу хвастощі. Щоправда, спустити тисячку на якусь дрібницю — японську фігурку нецке, вишуканий перстень у стилі модерн із перлин та емалі, сумочку класу люкс — завжди було мені до вподоби. Саме тому я й не влаштовувала Левіну справжніх сцен, коли він приносив мені прикраси своєї бабусі. То були скромні речі тонкої роботи, усі — із золота. Зрештою, я робила для нього так багато, витратила на нього гроші й переймалася його зацікавленнями. Срібні столові прибори та золоті прикраси були проявом його кохання, так треба було на це дивитися. Залишалось тільки питання з дитиною.

Більшість моїх однокласниць або вже мали дитину, або ж зробили кар'єру. Вера, яка мала виходити заміж першою, одразу ж після випускного, викликала в нас усіх незначний жаль. У неї, так невчасно, не було освіти, але натомість у двадцять уже була перша дитина. У нас у цьому віці були зовсім інші думки: хтось поїхав мандрувати Америкою, а хтось занурився у ще вільне на перших семестрах студентське життя. Тоді ж малопомалу утворилися сталі пари, я щороку отримувала повідомлення про чиєсь весілля чи народження первістка. Через десять років після випуску на зустрічі однокласників усі раділи великій кількості фотографій з малюками.

Я не належала до тих, хто зробив кар'єру чи пережив якісь пригоди, як і не входила до числа щасливих матерів. Звісно, були ще інші люди мого штибу, але я не товаришувала з ними в шкільні роки, та й зараз вони видавалися мені нецікавими.

Наступного дня після зустрічі однокласників мене краще було не чіпати. Хвора і депресивна, я пролежала весь день у ліжку з відчуттям власної меншовартості. У мене, напевно, взагалі не буде дітей. Ця думка не покидала моєї голови. Колись я таки спробую завести маллят, але, мабуть, зазнаю невдачі. Може, треба було спробувати? І що далі? Дитина без батька й жодного поступу на професійній ниві? Це надто легковажно, казала собі, почекай ще трохи. У тридцять п'ять сьогодні не обов'язково впадати в паніку, що твій поїзд рушив. Сучасна жінка ще й у сорок молода і приваблива.

Одного разу мені наснилося власне весілля. Просто фантастика. Моєму татові, котрий ніколи мене не відвідував, я замовила смаженого бика, якого внесли на знятих дверях. Моя мама, яка змушена була вести аскетичне життя, сиділа, немов Марлен Дітріх, з оголеними ногами на бочці¹. Біля мого брата, який узяв собі за дружину якусь нудну козу, я посадила монашку, щоб він думав, що сушена цибуля на його тарілці — це ще не найгірше. Сама ж я на пізній стадії вагітності просувалася між натовпом, немов кульова блискавка.

Але хто був казковим принцом? Я все частіше мріяла, що це був Левін.

Пані Гірте реагувала на мій опис зустрічі однокласників схвальними, хай трохи сонними звуками. Тим часом вона, можливо, трішки дрімала, хтозна. Серед ночі моя сусідка

¹ Відомий образ із фільму «Блакитний янгол». На плакаті до фільму Марлен Дітріх сиділа на бочці, зігнувши одну ногу так, що видно стегна в панчохах із підв'язками.

іноді ні з того ні з сього брала свій флакончик «Міс Діор» і парфумилася. Одного разу я бачила, адже повністю темно не було, як вона встромила у вуха навушники плеєра. Напевно, вона знову слухала свою улюблену музику Брамса, яку пропонувала мені за кожної нагоди. Так само, як і парфуми чи цукерки. Ну, зрештою, це добре, що вона не завжди слухає те, що я розповідаю, адже я таки говорю про речі, які нікого не стосуються.

Літературно-художнє видання

НОЛЛЬ Інгрід
Аптекарка

Роман

Керівник проекту *В. А. Тютюнник*
Відповідальний за випуск *О. В. Приходченко*
Редактор *І. М. Давидко*
Художній редактор *А. О. Попова*
Технічний редактор *В. Г. Євлахов*
Коректор *А. М. Фурман*

Підписано до друку 02.10.2019. Формат 84х108/32.
Друк офсетний. Гарнітура «Newton». Ум. друк. арк. 12,16.
Наклад 2750 пр. Зам. № .

Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля»
Св. № ДК65 від 26.05.2000
61001, м. Харків, вул. Б. Хмельницького, буд. 24
E-mail: cop@bookclub.ua

Віддруковано у ПРАТ «Харківська книжкова фабрика “Глобус”»
61052, м. Харків, вул. Різдва, 11.
Свідоцтво ДК № 3985 від 22.02.2011 р.
www.globus-book.com

• за телефонами довідкової служби
(050) 113-93-93 (МТС); (093)170-03-93 (life);
(067) 332-93-93 (Київстар); (057) 783-88-88

• на сайті Клубу: www.bookclub.ua
• у мережі фірмових магазинів
див. адреси на сайті Клубу або за QR-кодом

Надсилається безоплатний каталог

Запрошуємо до співпраці авторів
e-mail: publish@ksd.ua

**Запрошуємо до співпраці художників,
перекладачів, редакторів**
e-mail: editor@ksd.ua

**Для гуртових
клієнтів**

Харків
тел./факс +38(057)703-44-57
e-mail: trade@ksd.ua

Київ
тел./факс +38(067)575-27-55
e-mail: kyiv@ksd.ua

Ноль І.
Н80 Аптекарка : роман / Інґрід Ноль ; перекл. з нім. С. Зубченка. — Харків : Книжковий Клуб «Клуб Сімейного Дозвілля», 2019. — 240 с.

ISBN 978-617-12-6876-0

ISBN 978-3-257-26133-2 (нім.)

Ця лікарняна палата — її сповідальня. Вона так довго наважувалася на те, щоб розповісти свою історію. Її ім'я — Гелла. Вона аптекарка. У дитинстві її прозвали вбивцею. Мило, чи не так? Дівчина мріяла про серйозні стосунки та життя як у всіх. Але доля звела її з гульвісою Левіном. Чи кохав він її? Хтозна. Зраджував? Так. Бо єдине, що йому подобалося в ній, — пляшечка з отрутою, яку Гелла тримала в шафі. Пляшечка, що могла дати їм усе: власний будинок, дорогі автівки, розкішне життя. За яке заплатить хтось інший. Власним життям.

Важко буде тільки першого разу. А потім — усе як за рецептом. Без каяття, сумнівів та докорів сумління. Головне — не помилитися з дозуванням. Ти ж завжди була хорошою аптекаркою, Гелло? Ти ніколи не помилялася...

УДК 821.112.2